

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец юни 2024 г.**

Общият брой нотификации за месец юни 2024 г. е 429. Сигналите в категория храни са най-много – 394, за фуражите – 20, материалите в контакт с храни – 13. В категория животни са 2. (фиг. 1).

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни.

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – 119 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 19 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в мащерка от Израел, в пъпеш от Франция, в чушки чили от Уганда и в плод от Тайланд; хлорпирифос в стафиди от Узбекистан и Испания и в плодове лайм от Бразилия; високо съдържание на сулфити в сушени кайсии от Афганистан; циперметрин и фенпропатрин в замразени сини боровинки от Полша; наличие на токсини на *Clostridium botulinum* в консервирани гъби от

Amber Green White

1618, гр. София, бул. "Цар Борис III" № 136; тел. +359 2 427 30 56
<https://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg

Русия; **недеклариран алерген (целина)** в салата с краставици от Холандия; **недеклариран алерген (серен диоксид)** в консервирани зеленчуци с неизвестен произход; **имазалил и флутоланил** в картофи от Германия; **наличие на чужди тела (парчета стъкло)** в кисело зеле с моркови от Полша; **наличие на кадмий** в гъби от Република Северна Македония; **наличие на неразрешената субстанция глуфозинат** в боб от Венецуела; **наличие на чужди тела (парчета стъкло)** в сладка царевича от Унгария; **линурон** в моркови от Холандия; **хлорат** в пресни круши от Белгия и **наличие на *Salmonella*** в изсушен кокосов орех от Филипините.

Риба и рибни продукти – 10 нотификации: **наличие на живак** в замразени парчета от синя акула от Португалия (2), в замразена морска риба (*Isurus oxyrinchus*) от Португалия, в замразена риба меч, също от Португалия и във филета от риба меч от Испания; **наличие на *Listeria monocytogenes*** във филета от пушена пъстърва от Полша и в съомга от Норвегия; **високо съдържание на арсен** в сом от Суринам; **високи нива на живак и кадмий** в замразени филета от риба меч от Испания и **наличие на багрилото левкомалахитово зелено** в замразена риба от Виетнам.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 10 нотификации: **наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*** в говеждо месо от Ирландия, в овчи кланичен труп от Белгия и в различни продукти от говеждо месо от Холандия; **крава заклана преди да е изтекъл предкланичния период за престой** от Холандия; **наличие на ветеринарно медицинския препарат гентамицин** в телешка трупна половина от Холандия; **неотразени на етикета алергени** на опаковката на бургер с говеждо месо от Белгия; **недеклариран алерген (шамфъстък)** в мортадела от Италия; **наличие на олово** в месо от муфлон от Обединеното кралство; **наличие на чуждо тяло (парче пластмаса)** в сготвена шунка за тостове от Италия и **наличие на *Salmonella spp.*** в пуешка кайма за кюфтета от Турция.

Билки и подправки – 8 нотификации: **наличие на пестицидни остатъци** в чили от Танзания и в естрагон от Израел; **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в градински чай от Испания и в смлян кимион от Италия; **наличие на чужди тела** в сладък червен пипер от Испания; **недекларирани алергени (фъстъци и соя)** в микс от подправки с мащерка от Сирия; **хлорпирифос** в мента от Египет и **наличие на бензо(а)пирен и на неразрешената субстанция антраквинон** в черен пипер от Турция.

Мляко и млечни продукти – 8 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в сирене от козе мляко от Франция, в масло от сурово мляко от Белгия, в горгонзола маскарпоне от Италия, в сирене моцарела, също от Италия, в масло с билки от Холандия и в пресни и зрели млечни сирена от Франция; наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в сирене от Франция и наличие на чужди тела (пластмасови фрагменти) в сирене от Германия.

Зърнени и тестени изделия – 7 нотификации: недеклаиран алерген (сусам) в пакетирана багета от Холандия (2); наличие на охратоксин А в пшеничено брашно от Германия и в зърнени закуски от Обединеното кралство; високо съдържание на глютен в свободна от глютен паста от Румъния; афлатоксини в брашно от просо от Индия и недеклаиран алерген (яйца) в бисквити от Бангладеш.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: неотразен на етикета алерген (млечен протеин) в хранителна добавка от Сингапур; недеклаиран алерген (мляко) в хранителна добавка за мускулна маса, също от Сингапур; високо съдържание на витамин D в хранителни добавки от Полша; наличие на лекарствените субстанции тадалафил и силденафил в хранителен продукт на базата на пчелен мед от Малайзия; наличие на забранената съставка йохимбе и на неразрешена нова хранителна съставка в хранителна добавка от САЩ; високо съдържание на витамин B6 и непълно етикетирание на хранителна добавка от Обединеното кралство и недеклаиран алерген (глютен) в хранителна добавка от Индия.

Материали в контакт с храни – 7 нотификации: наличие на бисфенол А в кенове с безалкохолни напитки от Полша, в нож от Гърция и в поликарбонатна форма за печене от Италия; ванадий в стоманени клещи за сервиране от Франция; наличие на алуминий и арсен в керамична чиния от Португалия; миграция на първични ароматни амини от пластмасови кухненски прибори от Холандия и наличие на 4,4-метилден дианилин в кухненска шпатула от Румъния.

Ядки, продукти от ядки и семена – 6 нотификации: наличие на *Salmonella enterica ser. Mbandaka* в сусамена паста тахан от Египет; следи от фъстъци в свободни от глютен тиквени семки от Полша; погрешно етикетирание при което масло от шамфъстък е посочено като масло от орехи пекан от Холандия; **наличие на *Salmonella spp.*** в слънчогледови семки от България;

наличие на афлатоксин В1 във фъстъци от САЩ и *Salmonella enterica ser. Cubana* в тахан от Турция.

Други хранителни продукти/смесени – 6 нотификации: наличие на чуждо тяло (парче стъкло) в ягодов плодотопинг от Холандия; наличие на чужди тела (парчета метал) в пушено тофу от Холандия; **недеклариран алерген (риба)** в замразени жабешки бутчета от Виетнам; **високо съдържание на йод** в сушени морски водорасли от Китай; **наличие на *Salmonella spp.* в слънчогледови семки от България** и **недеклариран алерген (соя)** в пастет за вегани от Холандия.

Птиче месо и продукти от него – 6 нотификации: *Salmonella spp.* в замразени и подправени пилешки филета от Германия и замразен пилешки бургер от Латвия; **погрешен срок на годност** за патешки и пилешки рилети от Франция; **наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium*** в пилешко месо от Белгия; **недеклариран алерген (яйце)** в замразени пилешки и пуешки кебап от Полша и **наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в цяло пиле, също от Полша.

Фуражни суровини – 5 нотификации: **наличие на хлорпирифос** в ечемик от Франция и в комбиниран фураж от Белгия; **голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*)** във фуражни смеси за папагали от Холандия и в слънчогледови семки от Франция и **наличие на афлатоксин В1** в брашно от кестени от Италия.

Готови ястия и закуски – 5 нотификации: **наличие на *Listeria monocytogenes*** в сандвичи от Италия; **високо съдържание на капсаicin** в различни видове пикантни юфки от Южна Корея; **непълно етикетирание (липса на информация за алергени)** на шоколадови бонбони от Франция; **недеклариран алерген (сусам)** в готови за консумация ястия от Германия и **недеклариран алерген (риба)** в готово за консумация ястие от Белгия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: **наличие на хлорпирифос** в кафе от Перу и в чай от Индия; **възможно наличие на алерген (фъстъци)** в млечен шоколад с бадеми от Украйна и **наличие на *Listeria monocytogenes*** в шоколадов еклер от Франция.

Сладкарски изделия – 3 нотификации: **наличие на неразрешената нова храна хексахидроканабинол (ННС)** в желирани бонбони от Чехия и в дъвки от Холандия и **наличие на чуждо тяло (парче метал)** в близалки от Пакистан.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: наличие на *Bacillus cereus* в чили сос от Китай; неотразен на етикета алерген (мляко) на супа от Холандия и наличие на афлатоксин В1 в сатай фъстъчен сос от Тайланд.

Главноноги и продукти от тях – 2 нотификации: наличие на кадмий в замразени калмари от Виетнам и наличие на *Vibrio vulnificus* в скариди, също от Виетнам.

Ракообразни и продукти от тях – 1 нотификация: недеклаиран алерген (сулфити) в скариди от Испания.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: наличие на диетил фталат (DEHP) в масло от босилек от Виетнам.

Натурални минерални води – 1 нотификация: наличие на колиформи в ниско минерална натурална вода от Италия.

За месец юни 2024 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Холандия с 16 нотификации, следвана от Франция и Италия, всяка с по 9 нотификации. България е нотифицирна два пъти.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 143 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Ядки, продукти от ядки и семена – 39 нотификации: наличие на афлатоксини във фъстъци от САЩ (9), от Египет (6) и от Индия (2), в шамфъстък от Иран (3), от Турция (2) и от САЩ, в лешници от Грузия и в бадеми от САЩ; наличие на *Salmonella* в сусам от Нигерия (4), от Индия и от Египет; липса на официален сертификат за сусам от Судан (3) и от Нигерия (3); *Salmonella enterica ser. Mishmarhaemek* в сусам от Уганда; наличие на *Salmonella spp.* в сусам от Турция и наличие на множество пестицидни остатъци в семки от кимион от Индия.

Плодове и зеленчуци – 32 нотификации: наличие на ацетамиприд в пресни чушки от Турция (3); наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция (3); наличие на неразрешени субстанции (пестициди) в боб от Шри Ланка, в зеленчуци от Индия и в плодове дуриан от Виетнам; наличие на хлорпирифос в банани от Еквадор и в портокали от Египет; наличие на остатъци от пестицидите хлорфенапир и луфенурон в лимони от Египет; етион в сушено чили от Индия; пиримифос-метил, ламбда-цихалотрин и

тиамбендазол в портокали от Египет; **наличие на остатъци от неразрешения пестицид пропиконазол** в пресни чушки, също от Египет; **несъответствие в данните от официалния сертификат и отделните опаковки с пресни гъби** от Украйна; **ацетамиприд, сулфоксафлор и спиротетрамат** в пресни чушки от Турция; **толфенпирад** в пресни чушки от Йордания; **карбендазим** в чили от Руанда; **карбендазим и други пестициди** в плодове дуриан от Виетнам; **ацетамиприд и спиротетрамат** в пресни чушки от Турция; **сулфоксафлор** в зелен фасул от Кения; **металаксил** в боб от Шри Ланка; **хексаконазол** в зелен фасул от Кения; **фенамифос и пиримифос-метил** в пресни чушки от Турция; **прохлораз** в пресни лимони от Турция; **спиродиклофен** в замразени малини от Украйна; **хлорпрофам и пропамокарб** в портокали от Египет; **пираклостробин** в червени чушки чили от Тайланд; **хлорпирифос и феназаквин** в чушки от Мароко; **фостиазат** в пресни чушки от Турция и **високо съдържание на кадмий** в трюфели от Ирак.

Птиче месо и продукти от него – 25 нотификации: **наличие на *Salmonella spp.*** в замразени птичи месни заготовки от Бразилия (15), в замразени пилешки месни заготовки от Бразилия (7) и в осолени и замразени пилешки гръдни половици от Бразилия (3) и **влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига по време на транспорт** на охладено пилешко месо от Украйна.

Билки и подправки – 11 нотификации: **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в сушено орегано от Турция (2) и в кимион, също от Турция; **неподходящ партиден идентификационен код в аналитичния протокол за куркума** от Индия (2); **наличие на етиленов оксид в кориандър на прах** от Индия, в микс подправки от Индия и в микс масала на прах, също от Индия; **наличие на неразрешената субстанция сибутрамин** в торбички с чай от Турция; **наличие на пестицидни остатъци** в черен кимион от Индия и **наличие на *Clostridium perfringens*** в канела на прах от Виетнам.

Зърнени и тестени изделия – 8 нотификации: **неразрешена нова храна** в снаксове от Индия; **ацетамиприд, имидаклоприд и тиаметоксам** в ориз от Пакистан; **ацетамиприд и тиаметоксам** в ориз от Пакистан; **наличие на охратоксин А и афлатоксини** в ориз от Пакистан; **хлорпирифос** в ориз от Пакистан; **тиаметоксам и трициклазол** в ориз от Индия; **ацетамиприд и имидаклоприд** в ориз от Пакистан и **липса на здравен сертификат и аналитичен доклад** на ориз от Китай.

Риба и рибни продукти – 6 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на риба тон от Сейшелските острови (2) и от Филипините; опаразитяване с *Anisakis* на замразени филета от риба хек от Аржентина; наличие на бензо(а)пирен и полициклични ароматни въглеводороди в пушена риба от Гана и наличие на левкомалахитово зелено в риба от Виетнам.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 4 нотификации: наличие на *Escherichia coli* в охладено говеждо месо от Аржентина; влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига на говеждо месо от Бразилия; наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в замразени пилешки гръдни половини от Бразилия и наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в говеждо месо, също от Бразилия.

Други хранителни продукти/смесени – 4 нотификации: наличие на етиленов оксид в билкови хранителни добавки от Индия и в растителен екстракт от Индия; наличие на следи от фуразолидон в жабешки бутчета от Виетнам и наличие на недекларирани алергени (сусам и синап) в псилиум на прах от Индия.

Сладкарски изделия – 3 нотификации: наличие на сорбинова киселина в кроасани с ванилия от Босна и Херцеговина; наличие на неразрешената добавка E 171 – титаниев диоксид в сладкарски изделия от САЩ и недекларирани алергени (мляко и лактоза) в бисквити от Бангладеш.

Главоноги и продукти от тях – 2 нотификации: влошен температурен контрол – прекъсване на хладилната верига за калмари от Мароко и от Перу.

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: нестабилен материал в пластмасови кухненски прибори от Китай и обща миграция от пластмасови опаковки за мазни храни от Малайзия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: наличие на перфлуорооцетна киселина (PFOA) в замразени приготвени миди от Виетнам.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на диафентиурон в чай от Китай.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: непълно етикетиране на храна за домашни любимци от Аржентина.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация: наличие на неразрешена хранителна добавка екстракт от суров ориз в хранителна добавка от Обединеното кралство.

Фуражни суровини – 1 нотификация: наличие на хлорпирифос в семена от детелина от Египет.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: наличие на неразрешени оцветители в закуски от САЩ.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: наличие на етиленов оксид в тика паста от Индия.

През месец юни 2024 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Бразилия с 27 нотификации, следвани от Индия и Турция, всяка с по 18 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 94 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Птиче месо и продукти от него – 15 нотификации: *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis* в пилешки гърди от Полша, в пилешки елементи от Полша, в заклано пиле от Чехия, в пилешки кожи от Холандия, в пилешко месо от Полша и в пилешки трупове от Чехия; *Salmonella* spp. в пресни пилешки бутчета от Полша, в охладено пилешко месо от Полша и в пилешка кайма, също от Полша; *Salmonella enterica* ser. *Infantis* в прясно обезкостено пилешко месо от бут без кожа от Полша, в охладени пилешки гърди от Украйна и в охладено пилешко месо, също от Украйна; *Salmonella* O:8 в пилешко месо от Полша; *Salmonella* в птиче месо от Холандия; *Salmonella enterica* ser. *Mbandaka* в охладени пилешки долни бутчета от Латвия и наличие на ветеринарно медицинския препарат хлорамфеникол в месо от кокошки носачки от Словакия.

Плодове и зеленчуци – 14 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в лозови листа от Ливан, в черни боровинки от Испания, в салак (плодове от палмовото дърво (*Salacca zalacca*) характерно за Югоизточна Азия) от Тайланд и в пролетен лук, също от Тайланд; наличие на *Listeria monocytogenes* в марули от Франция и в салати, също от Франция; *Salmonella* в салати от Франция и в нарязан

червен лук от Дания; **високо съдържание на серен диоксид** в консервирани моркови от Турция; **наличие на норовирус** в ягоди от Египет; **пропаргит** в манго от Индия; **наличие на олово** в плодове от Южна Африка; **високи нива на пестицида 2-фенилфенол** в десертно грозде без семки от Египет и **наличие на хлорпирифос** в тангерини от Египет.

Ядки, продукти от ядки и семена – 9 нотификации: **наличие на афлатоксини** във фъстъци от САЩ (4) и от Аржентина и в бадеми от САЩ (2) и **наличие на *Salmonella*** в смлени лешници от Турция и в бадемово брашно от Испания.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 7 нотификации: **наличие на неразрешена нова храна тонгкат али (*Eurycoma longifolia*)** от Обединеното кралство; **наличие на силденафил** в хранителна добавка от Индия; **наличие на нова хранителна съставка** в CBD масло от Северна Ирландия; **наличие на стероиден прекурсор** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD)** в масло от Люксембург; **наличие на неразрешени нови хранителни съставки** в хранителни добавки от САЩ и **наличие на неразрешената хранителна съставка 5-хидрокситриптофан (5-НТР)** в хранителна добавка от Австрия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 7 нотификации: **наличие на *Salmonella*** в кайма от конско месо от Белгия, в патешки филета от Полша и в карпачо (предястие от месо или риба, тънко нарязано и сервирано сурово) от Испания; **високо съдържание на безалкониев хлорид** в телешки черен дроб от Холандия; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в говеждо месо от Бразилия; **недеклариран алерген (соя)** в колбаси от Литва и **наличие на *Salmonella*** и на **шигатовксин продуцираща *Escherichia coli*** в кайма от Белгия.

Риба и рибни продукти – 6 нотификации: **наличие на хистамин** във филета от риба тон от Шри Ланка и в риба тон от Испания; **пресни филета от съомга** от Норвегия **с кожни изменения**; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в партида с пушена съомга с неизвестен произход; **възможно наличие на чужди тела (парчета стъкло)** в консервирана в масло риба тон от Испания и **високо съдържание на живак** в риба монах (*Lophius piscatorius*) от Франция.

Билки и подправки – 6 нотификации: **наличие на недеклариран алерген (бадеми)** в мащерка от Мароко; **високи нива на следните пестициди**

(ацетамиприд, клотианидин, хлорпирифос, трициклазол и тиаметоксам) в семки от кимион от Индия; *Salmonella enterica ser. anatum* в настърган сух босилек от Египет; *Salmonella enterica ser. Weltevreden* в куркума на прах от Индия; **наличие на пестицидни остатъци** в пресен кориандър от Тайланд и **наличие на хлорпирифос** в смлян кориандър от Индия.

Зърнени и тестени изделия – 4 нотификации: **наличие на неразрешените и недекларирани добавки: Е 110 – Сънсет жълто FCF и Е 129 – Алура червено АС** в пикантни закуски на базата на нишесте от Филипините; **високо съдържание на опиумни алкалоиди** в тестени изделия от Литва; **наличие на охратоксин А** в ориз басмати от Пакистан и **наличие на афлатоксини и фумонизини** в царевично брашно от Сърбия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: **наличие на пестицидни остатъци** в зелен чай от Китай; **наличие на остатъци от пестицидите (толфенпирад, ламбда-цихалотрин и динотефуран)** в зелен чай от Шри Ланка; **високо съдържание на пестицидите (антраквинон, ламбда-цихалотрин, ацетамиприд и имидаклоприд)** в черен чай от Виетнам и **високо съдържание на олово** в билков и плодов чай от Полша.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: **наличие на акриламид** в закуски от Обединеното кралство; **наличие на глицидол и 4-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD)** в чипсове от Турция; **високо съдържание на мононатриев глутамат (MSG)** в царевичен снакс от Малайзия и **наличие на чуждо тяло (пластмасов фрагмент)** в полуфабрикати от Германия.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: *Vibrio parahaemolyticus* в замразени скариди от Виетнам и **наличие на алерген (яйца)** в скариди, също от Виетнам.

Мазнини и масла – 2 нотификации: **наличие на факсим** в олио от сусамени семки от Япония и **наличие на компоненти на минерални масла (MOSH и MOAH)** в кокосово масло с неизвестен произход.

Фуражни суровини – 2 нотификации: **наличие на афлатоксин В1** в соев шрот от Нигерия и **наличие на Salmonella** в птиче трупно брашно за фуражни цели от Обединеното кралство.

Хранителни добавки и ароматизанти – 2 нотификации: **неразрешено пускане на пазара на сладки чушки** от Индия (2).

Материали в контакт с храни – 2 нотификации: освобождаване на олово от гранитни ледени кубове с неизвестен произход и **наличие на кобалт** в тиган за пържене от Турция.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: **наличие на норовирус** в миди от Холандия.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: **наличие на ветеринарно медицинския препарат салиномицин** във фураж за зайци от Чехия.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: **наличие на добавката Е 425** – коняк в чай с мехурчета от Тайван.

Мед и пчелно млечице – 1 нотификация: **наличие на неразрешените субстанции силденафил и тадалафил**, както и на медикамента парацетамол в медена паста от Турция.

Сладоледи и десерти – 1 нотификация: **погрешно етикетирани** (липса на списък със съставките на италиански език) на сладолед, произведен в Испания.

Живи животни – 1 нотификация: **наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis*** в стада от едnodневни пилета от Унгария.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: **изтегляне от пазара на сирене от сурово козе мляко** от Ирландия, поради наличието на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* O103.

Други хранителни продукти/смесени – 1 нотификация: **непълно етикетирани** на бисквити от Турция.

Супи, сосове и подправки – 1 нотификация: **високо съдържание на капсациноиди** в лютив сос от САЩ.

През месец юни 2024 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Полша с 10 нотификации, следвана от САЩ с 8 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 73 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 10 нотификации: **наличие на неразрешена храна** в хранителни добавки от САЩ (2)

и от Словения; **високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди** в люспи от псилиум с неизвестен произход; **неразрешена нова храна CBD** дестилат от Чехия; **наличие на съставките (*Mandur bhasma* и *Solanum nigrum*)** в хранителна добавка с неизвестен произход; **неразрешена нова храна CBD** масло от Полша; **наличие на неразрешената нова храна (никотинамид мононуклеотид)** в хранителни добавки от Словения; **наличие на канабиноиди** в хранителна добавка от Полша и **наличие на бета-аланин и неправилни здравни претенции** за хранителни добавки от Германия.

Фуражни суровини – 8 нотификации: *Salmonella* в преработен животински протеин за фуражни цели от Белгия и в рапичен експелер от Полша; **голямо количество на семена от татул** в сорго от Франция; **наличие на *Salmonella enterica ser. Cubana*** в соев шрот от Германия; **голямо количество на *Enterobacteriaceae*** в кучешки играчки за дъвчене от Холандия; **наличие на *Salmonella enterica ser. Livingstone*** в хемоглобин на прах от Германия; *Salmonella* spp. в рибно брашно от Испания и **недостатъчни проверки (пропускане на ветеринарните тестове на граничния контролен пункт)** на замразен омазум (книжка) (третото предстомашие при преживните животни) и обезкостено говеждо месо от Северна Ирландия.

Плодове и зеленчуци – 7 нотификации: **наличие на хлорпирифос** в червен лук от Египет и в плодове лайм от Бразилия; **наличие на ацетамиприд** в сливи от Турция и в китайско зеле от Полша; **високи нива на пестицидни остатъци** в череша от Италия и **наличие на хлорпирифос-етил** в пресен джинджирил от Китай.

Зърнени и тестени изделия – 6 нотификации: **наличие на добавката бензоил пероксид** в брашно от Тайланд; **наличие на генетично модифициран ориз** в оризова юфка от Виетнам; **наличие на охратоксин А** в пшеничени люспи от Германия; **наличие на мъртви насекоми** в преварен ориз от Литва; **наличие на плесени** в маделени (сладки тестени изделия с формата на мида от Франция) от Испания и **наличие на афлатоксин В1** в твърда пшеница от Италия.

Други хранителни продукти/смесени – 5 нотификации: **твърде дълъг срок на годност** на салата с кърби и пиле от Холандия и на яйчен продукт за мазане от Полша; **наличие на новите храни чага (*Innonotus obliquus*)** и на китайски кордицепс (*Cordyceps sinensis*) в хранителни продукти от Литва; партида с подправки от Тайланд, **която не е преминала необходимите ветеринарни**

проверки на граничния пункт (Холандия) и наличие на чужди тела в бургери от Франция и Испания.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: недостатъчна стабилност на материала на меламинови купи от Бангладеш; миграция на родамин В от форма за кубчета лед от Китай; миграция на първични ароматни амини от кухненска шпатула, също от Китай и неразрешено влагане на бамбукови фибри смесени с пластмаси при направата на материал в контакт с храни от Белгия.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 4 нотификации: наличие на *Salmonella* в замразено свинско месо от Холандия ив патешки филета от Полша; наличие на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* и *Salmonella enterica ser. Ohio* в замразени свински бузи от Полша и наличие на конско месо без проследяемост с неизвестен произход.

Безалкохолни напитки – 4 нотификации: наличие на неразрешената храна алфа-глицерил фосфорил холин (alpha-GPC) в енергийна напитка от САЩ; погрешно етикетирание (на етикета е отразено липса на захар за напитка с наличие на захар) на сода с лимон от Белгия; високо съдържание на захароза в енергийна напитка от САЩ и изтегляне от пазара на партида със соева безалкохолна напитка от Италия, която е погрешно пакетирана, което би довело до развала.

Риба и рибни продукти – 3 нотификации: партида с рибен сос от Тайланд, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния контролен пункт Ротердам (Холандия); опаразитяване с *Anisakis* тип 1 в замразени филета от дива съомга (*Oncorhynchus nerca*) от Дания и наличие на партида с рибено масло на капсули от Китай, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния контролен пункт Тереспол-Кобилани (Холандия).

Мляко и млечни продукти – 3 нотификации: липса на план за мониторинг (млечна съставка) за гхи от Индия; наличие на *Bacillus cereus* в сирене маскарпоне от Италия и наличие на мътеница на прах от Обединеното кралство, която не е подложена на официален контрол във Франция.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: наличие на хлорпирифос и метолкарб в зелен чай от Шри Ланка и наличие на

неразрешената нова храна (екстракт от *Cannabis sativa*) в черен чай от Холандия.

Мазнини и масла – 2 нотификации: липса на идентификационна марка на Европейския съюз върху опаковката на растително масло гхи от България и наличие на неразрешената нова хранителна съставка канабидиол (CBD) в масло от Швейцария.

Билки и подправки – 2 нотификации: наличие на неразрешената нова хранителна съставка (*Azadirachta indica*) в хранителна добавка от Индия и хлорпирифос в сушен кориандър от Иран.

Птиче месо и продукти от него – 2 нотификации: наличие на ветеринарно медицинския препарат хлорамфеникол в месо от кокошки носачки от Словакия и наличие на *Salmonella spp.* в пилешки крила от Румъния.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: партида със сосове за спагети от Филипините, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки при влизане в Европейския съюз (Холандия) и неотразени на етикета алергени (синап и яйца) на майонеза с чесън от Холандия.

Алкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на новата неразрешена храна (екстракт от *Cannabis sativa*) в бира от Холандия.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 1 нотификация: изтегляне от пазара на миди от Франция, като предпазна мярка след откриването на вируса на хепатит А в отпадните води.

Сладкарски изделия – 1 нотификация: наличие на неразрешената съставка канабидиол (CBD) в желирани мечета от Чехия.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* в яйца от Холандия.

Живи животни – 1 нотификация: откриване на *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в птицеферма от Италия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 1 нотификация: липса на здравен сертификат за орехи от Украйна.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на партида с консервирана храна за домашни любимци от Обединеното кралство, която не е

преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт Кале (Франция).

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: опаразитяване с насекоми на снакс от бакла с неизвестен произход.

Вода за човешка консумация (други) – 1 нотификация: наличие на органолептични изменения на изворна вода от Хърватия.

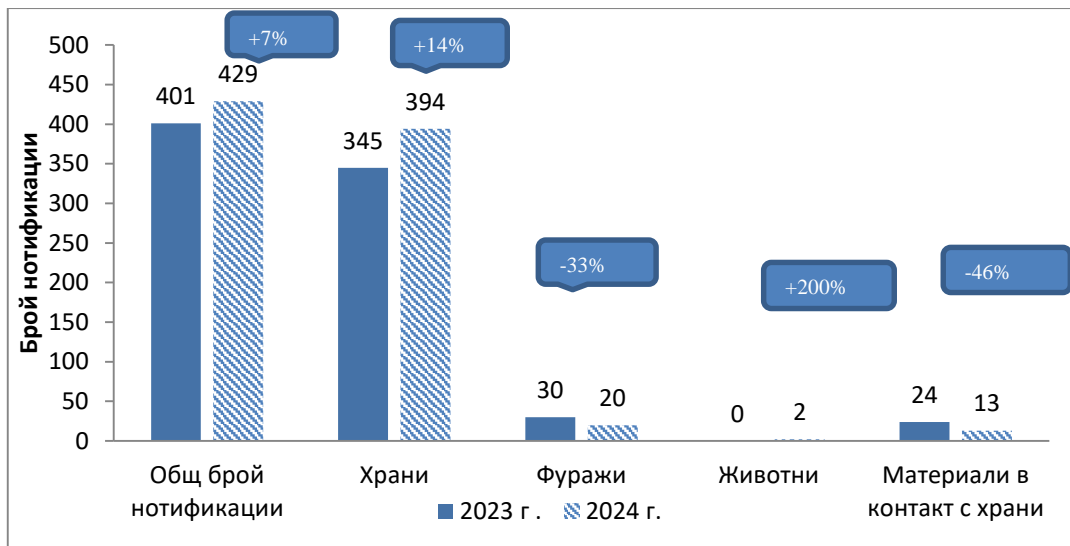
През месец юни 2024 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия със 7 нотификации, следвана от Полша с 6 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

За месец юни 2024 г. България е нотифицирана три пъти.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. юни 2023 г.** и **м. юни 2024 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни и животни. Най-много нотификации са докладвани при храните. Наблюдава се **повишение** при общия брой нотификации със 7%, при храните с 14% и при животните с 200%. **Понижение** се наблюдава при фуражите с 33% и при материалите в контакт с храни с 46%.

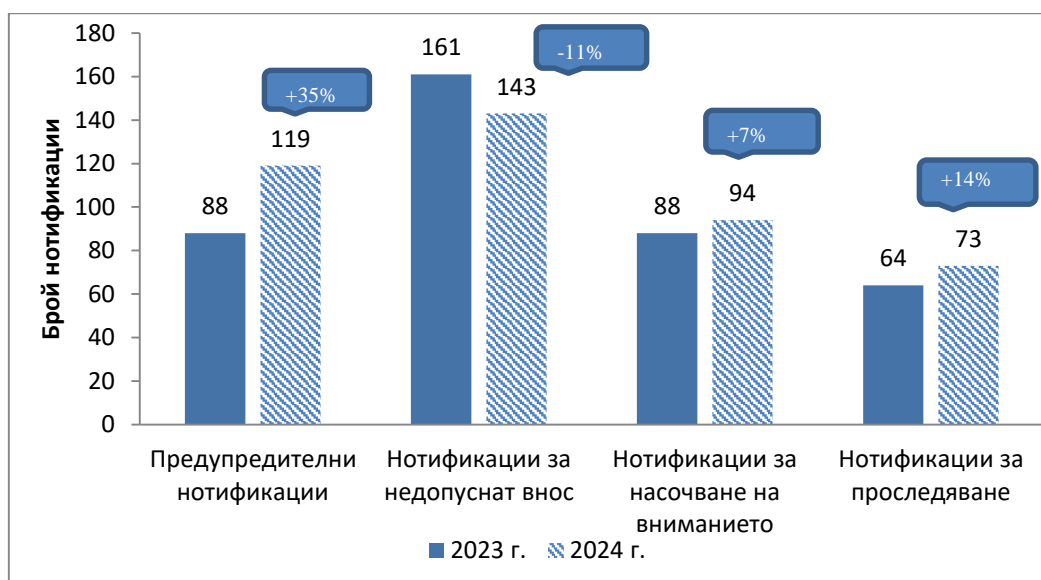
През месец юни 2024 г. се наблюдават две тенденции. Първата е по-ясна тенденция на повишение при общия брой нотификации, храните и при животните. Втората е по-слабо изразена тенденция на спад при фуражите и материалите в контакт с храни.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни за м. юни 2023 г. и м. юни 2024 г.

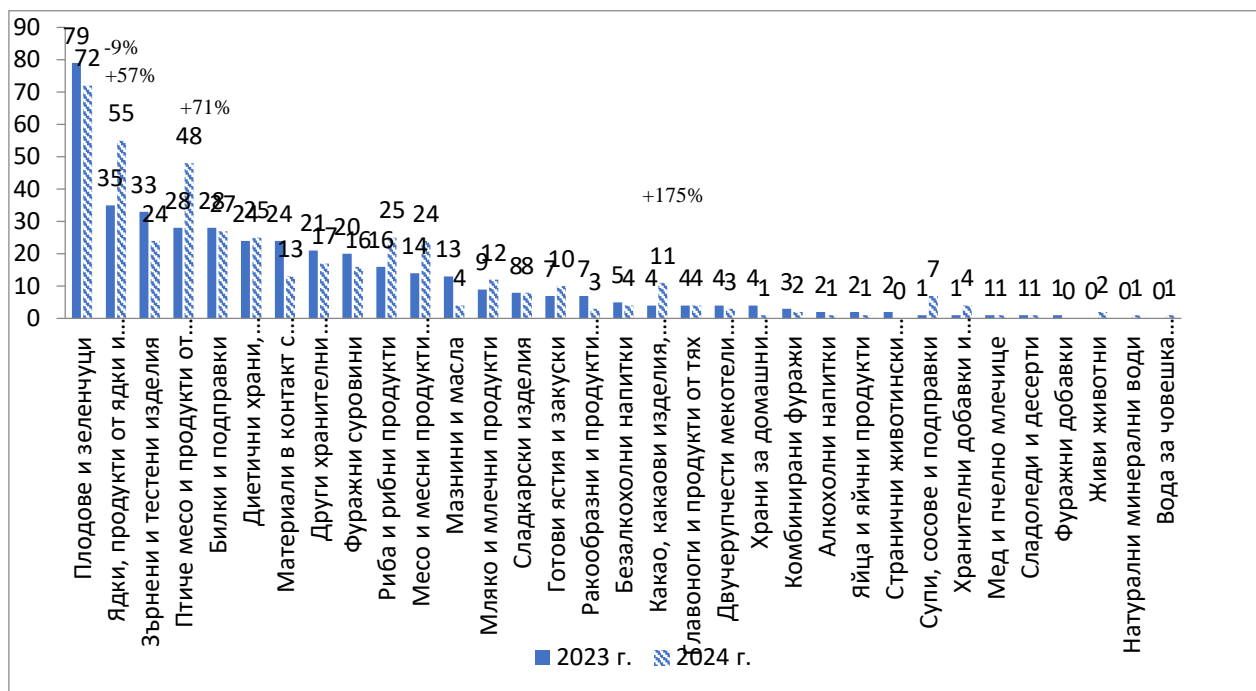
На фиг. 3 е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-голям брой нотификации има при нотификациите за недопуснат внос. Наблюдава се **повишение** при предупредителните нотификации с 35%, при нотификациите за насочване на вниманието със 7% и при нотификациите за проследяване с 14%. **Понижение** се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 11%.

През месец юни 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при всички видове нотификации с изключение на тези за недопуснат внос, където се наблюдава спад.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

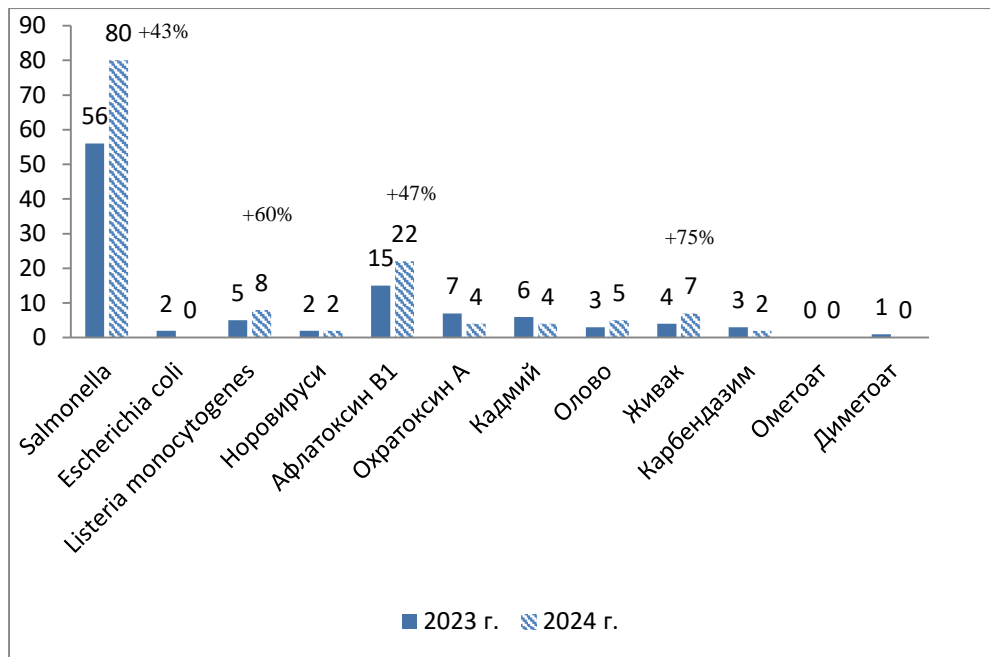
На *фиг. 4* са съпоставени данните за **месец юни 2023 г. и м. юни 2024 г.** според **категории продукти**. Наблюдава се **спад** при „Плодове и зеленчуци“ с 9%. **Повишение** се наблюдава при: „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 57%; при „Птиче месо и продукти от него“ със 71% и при „Какао, какаови изделия, кафе и чай“.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците юни 2023 г. и юни 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при ядките, птичето месо и какаото и какаовите изделия. Изключение правят плодовете и зеленчуците, където се наблюдава лек спад.

На *фиг. 5* са показани някои от основните **причини** за нотифициране на храните и фуражите за месец **юни 2023 г. и м. юни 2024 г.** При патогенните микроорганизми се наблюдава **известно повишение** като при *Salmonella* достига 43%, а при *Listeria monocytogenes* достига 60%. При микотоксините също има **повишение** като при афлатоксин В1 достига 47%. При тежките метали също има **слабо повишение** като при живака достига 75%. При пестицидите се наблюдава **спад и ниски нива**.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците юни 2023 г. и юни 2024 г. се наблюдава ясна тенденция на повишение при патогенните микроорганизми, микотоксините и при тежките метали. Пестицидите запазват ниски нива.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
10.07.2024 г.